

מחנכים נוכחים

ומרחוק

מקרוב

מחנכות ומחנכים יקרים
פתיחת שנת לימודים היא תמיד משימה רצינית אליה אנו מתכוננים בהתרגשות ובכובד
ראש.

בפתיחת השנה אנו מקדישים זמן לפעולות הבאות – היכרות:

- בין תלמידי הכיתה לבין עצמם
- בין תלמידי הכיתה למורה
- בין תלמידי הכיתה לסביבה החינוכית – בית הספר, הכיתה, סדר היום, דמויות מפתח

גיבוש ויצירת ה"יחד" הכיתתי:

- פעילויות שמזמנות זיהוי נקודות חיבור, יצירת קשר וראשית התחברות
- פעילויות משותפות
- ראשית שפה כיתתית ואתוס כיתתי

הבניית שגרות:

- שגרות הלמידה
- שגרות הקשר והשיח
- תקנון
- שגרות ייחודיות של הכיתה או שלבית הספר

עיבוד חווית החזרה ללימודים:

- שיתוף במנעד החוויות מהחופש (הטוב והקשה...)
- התחברות לתחושות האישיות שמעוררת החזרה ללמידה

השנה כולנו נערכים לתרחיש ששנת הלימודים אמנם תפתח, אולם שערי בית הספר לא. מתוך כך אנו מתכוננים גם לאפשרות שנפגוש את תלמידינו ואת כיתתנו החדשה באופן מקוון, הרבה לפני שנוכל לפגוש אותם באופן פיזי.

השנה נקדיש זמן לכל אותן מטרות הן במפגשי הלמידה המקוונים והן במפגשים הפיזיים בבית הספר.

במהלך מפגשי הלמידה הפיזית ניתן מקום רב לפעילויות חברתיות, פעילויות קשר, שיח בינאישי, גיבוש, הנאה חברתית ועוד.

להלן שלל רעיונות לפתיחת השנה **כמחנכים נוכחים, מקרוב ומרחוק:**

פעילויות מקוונות לפתיחת שנה

היכרות בין תלמידי הכיתה לבין עצמם

חיים בסרט -

- נבקש מהתלמידים להצטלם בביתם, במקום שהם אוהבים, עם חיית המחמד או עם בן משפחה. את התמונה הם יתבקשו לשבץ בשקופית אחת מתוך מצגת שיתופית שתוכן מראש. את השקופית אפשר לקשט ולהוסיף לה גם מסר לכיתה כולה. בהמשך ניצור מהמצגת השיתופית סרטון שמחבר את כל הכיתה לשרשרת חברתית אחת. את הסרטון נשלח לכל התלמידים בכיתה.

רשימת שמות -

- במפגש זום כיתתי המורה תקריא את רשימת השמות.
 - כל תלמיד בתורו יזמן לברך את כולם ולספר משהו על עצמו. נוכל לבחור נושאי שיתוף כגון -
 - איך אני מרגיש?
 - משהו שאני רוצה שידעו עלי?
 - מה אכלתי לארוחת הערב אתמול?
 - על איזה מקצוע לימוד הייתי שמח לוותר השנה?
- אפשר לחלק את התלמידים לחדרים ב-ZOOM והקבוצה שתיוצר באופן אוטומטי בכל חדר תחפש מכנה משותף בתוכה. בעקבות השיחה בקבוצה יבחרו המשתתפים שם קבוצתי אותו יציגו במליאה עם הסבר ונימוק.

משתבצים יחד -

- על גבי לוח שיתופי המורה תכתוב את שמה ותזמין תלמיד להתחבר לשמה דרך אחת האותיות של שמו וכך הלאה, שם יתחבר לשם עד שניצור שלם כיתתי.
- את אותו תהליך נבצע אחר כך עם מילים שמתארות תחומי עניין ותחביבים.

סוד מקצועי -

- במפגש זום כיתתי נבקש מאחד התלמידים להקריא את רשימת השמות. כל תלמיד שקראו בשמו מוזמן לספר לנו 'סוד מקצועי' שלו כתלמיד. מה הדבר שהוא עושה שעוזר לו להסתדר בבית הספר, ליהנות ולהרגיש טוב.

ממש דומים!

- כל תלמיד בתורו אומר משפט שמתאר אותו. תלמידים שהמשפט הזה מתאר גם אותם מצביעים בזום. התלמיד בוחר אחד מהם והוא צריך להגיד משפט על עצמו ושוב אותו תהליך.

מפת החלומות שלנו -

- במפגש זום כיתתי נבקש מאחד התלמידים להקריא את רשימת השמות. כל תלמיד שקראו בשמו מוזמן לספר לנו על חלום או משאלה שיש לו.

חופשי ללמוד -

- במפגש זום כיתתי נבקש מאחד התלמידים להקריא את רשימת השמות. כל תלמיד שקראו בשמו מוזמן לספר לנו על נושא שהוא היה רוצה ללמוד באופן עצמאי או בבית הספר.

בתום פעילויות היכרות נזמין את התלמידים לשיחה. אפשר לשאול שאלות כגון מה החיבורים הללו מלמדים אותנו עלינו ככיתה? מדוע חשוב שננסה להכיר האחד את השני? מה יכול לעזור לנו להכיר זה את זה טוב יותר?

בנוסף לפעילויות במליאת הכיתה נטיל על התלמידים משימות היכרות בזוגות ובקבוצות קטנות - לראיין זה את זה, לשחק יחד משחק רשת, לספר זה לזה משהו מצחיק על עצמם ועוד...

היכרות ראשונית בין תלמידי הכיתה לבין המורה

- נספר על עצמנו לתלמידים ברמת החשיפה המתאימה לנו ובמידה הראויה.
- נזמין את התלמידים לשאול שאלות שחשוב להם לשאול אודותינו. אפשר לעשות זאת כשיחה קולחת ואפשר להציע להם לכתוב את השאלות בצ'אט הכיתתי. אפשר גם להיעזר אפשר בכלי טכנולוגי (מנטימטר מלבנים, סליידו או לינו).
- נכין חידון קצר על עצמנו ועל הערכים שמנחים אותנו כמחנכים.
- נשאל את התלמידים – מה הם צריכים ממני כמחנכת ומה חשוב להם?
- אפשר ליצור בכלי הטכנולוגי פדלט עמודות כגון: היבט לימודי, היבט חברתי, קשר עם הורים... וכד', לבקש מהתלמידים לשבץ ציפיותיהם בהתאם לעמודות ולשוחח בעקבות מילוי הדף המשותף.

בנוסף לפעילויות במליאת הכיתה ניזום התכתבות אישית או שיחה אישית עם כל תלמיד לשם היכרות ראשונית.

היכרות בין תלמידי הכיתה לבין הסביבה החינוכית בית הספר, הכיתה, סדר היום, דמויות מפתח

- נצלם את הכיתה הפיזית ונקרין את התמונות ועליהן שאלות לשיחה, כגון:
 - **תמונת הלוח** – מטרה שעומדת לנגד עיני השנה
 - **תמונת הדלת** – הזדמנות שהלמידה ההיברדית מעניקה לי?
 - **תמונת שולחנות וכסאות** – מה הכי חסר לי בלמידה הפיזית?
 - **תמונת החלונות** – מה יגרום לי להרגיש שיש לי חופש בחירה בלמידה?
 - **תמונת הקירות** – מה יעניק לי תחושת בטחון ושייכות?
- נקרין מצגת בית ספרית או סרטון עם דמויות מפתח (מנהלת, מזכירה, שומר, יועצת, מורים מקצועיים ועוד...). כל דמות תציג את עצמה במשפט "אני אלופ/ה ב...". בתום הצפייה נערוך חידון אלופים. (מי אלוף ב...?)
- נצלם סרטון במרחבי בית הספר השונים. בכל מרחב נשתול שלט עם מילה. בתום הסרטון התלמידים יצטרכו להגיד אילו מילים הם מצאו ומה המשפט שאפשר להרכיב מהמילים. אפשר לבחור משפט שרלוונטי לבית הספר או כל משפט השראה שנכון ויפה בעיניכם.
- שתי וערב - מה מחבר את הלמידה מרחוק עם הלמידה הפיזית לאורך (למשל – לוח השנה, החגים...) ולרוחב (למשל- התלמידים, תכני לימוד...).

פעילויות גיבוש ויצירת ה"יחד הכיתתי"

- **מדי יום נקדיש זמן ליצירת הווי כיתתי ולביסוס שפה והרגלים כיתתיים** –
 - במפגשי הבוקר תלמיד אחד (שיקבל על כך הודעה מבעוד מועד) יספר לילדי הכיתה על משהו שקרה לו השבוע (משמח, עצוב, מוזר, מצחיק) וחבריו יוכלו לשאול שאלות ולהתעניין.
 - נבחר לעצמנו סיסמה כיתתית (משפט השראה, דיבור עצמי חיובי, פתגם) שכל אחד ימקם בתחתית המסך שלו במפגשי הזום באותו שבוע.
 - נבחר לעצמנו אתגר שבועי

- נזמין את התלמידים להעביר פעילויות מהנות לכל הכיתה, נקבע לכך מראש זמן קבוע במערכת.
- נבחר פעילויות כיתתיות למען הקהילה -
 - פעילות למען כיתה בבית הספר - נזמין את התלמידים לחשוב על תרומה כיתתית לכיתה אחרת (צעירים יותר, כיתה עם מאפיין ייחודי).
 - פעילות למען בית הספר - נזמין את התלמידים לחשוב על תרומה כיתתית לכלל תלמידי בית הספר - מכתב עידוד, חידון, פעילות מעוררת תקווה, משחק, תחרות ועוד.
 - פעילות למען הקהילה - נזמין את התלמידים לחשוב על תרומה כיתתית לקהילה המקומית.
- נסגל לעצמנו טקסים כיתתיים קבועים כגון -
 - "שיר יומי" מדי יום תלמיד אחר יוכל לבחור שיר שישמיע לכולם (בית ופזמון).
 - "זה מדבק" - מדי שבוע נבחר התנהגות או חוויה שהיינו רוצים להדביק בה זה את זה - אהבה, נדיבות, שמחה, צחוק, סקרנות ... במהלך השבוע התלמידים יוכלו להציע פעילויות, שירים, חידות, סיפורים תמונות, פעולות בהשראת הבחירה השבועית.
 - רואים 6-6: המורה תבקש מכל התלמידים לשלוח אליה תמונות שלהם כתינוקות. מדי יום היא תקרין תמונה והתלמידים יצטרכו לנחש במי מדובר.
- שיחה על השאלה: מה מגדיר אותנו ככיתה אם אין לנו "קירות" משותפים? מה המשמעות של המושג "כיתה" בעולם המקוון ובלמידה מרחוק?
- ניתן גם ליצור רשת תקשורת בין התלמידים לבין עצמם בסגנון "גמד-ענק"- היינו לכל תלמיד יש מי שמתקשר אליו כל שלושה ימים ומשוחח אתו שיחה חופשית.

הבניית שגרות הלמידה צל הקורונה

- נציג בפני התלמידים את שגרות הלמידה שלנו - סדר יום, שמות הפעילויות, תכנית שבועית, פירוט השגרות: למידה, הקניות, עבודה עצמית, עבודה שיתופית, חקר, שיחות רגשיות, פעילויות חברתיות.
- נציג לילדים כותרות, שמות ומאפיינים לכל פעילות על מנת ליצור הבנייה וודאות.
- נקפיד על לוחות זמנים, מערכת שעות וסטיג כדי ליצור הבנייה וסדר.
- נעודד את התלמידים להציע שגרות למידה שנכונות להם - בקבוצות, כיתה הפוכה, עבודה שיתופית, הוראת עמיתים, למידה מתפתחת ועוד.
- נזמין את התלמידים להשפיע על מערכת השעות שלנו, לומר אילו שעות יעדיפו לאילו נושאים, אילו סוגי מפגשים נכונים עבורם ועוד.
- נזמין את המורים המקצועיים לשיחת זום כיתתית בנושא - מה עוזר לנו ככיתה ללמוד מרחוק?
- נמנה בעלי תפקידים בכיתה
- ניצור הקבלות בין שגרות הלמידה הפיזיות לבין שגרות הלמידה המקוונות.
- נבנה שגרות דינמיות המבוססות על השלמה בין המקוון לפיזי (פיזי במליאת הכיתה או בקבוצות)